

Jong N-VA Congres 2021: Commissie Economie

Inhoud

Voorwoord	3
Inleiding	4
Thema 1: Vlaamse Arbeidsmarkt	
1.1. Regionalisering	5
1.2. Arbeid vanuit het oogpunt van de werknemer	5
1.3. Arbeid vanuit het oogpunt van de werkgever.....	7
Thema 2: Ondernemerschap	
2.1. Regionalisering	9
2.2. Economisch klimaat verbeteren.....	9
Thema 3: Fiscaliteit	
Thema 4: Strategische sectoren	
4.1. Strategische sectoren " <i>by nature</i> ", een update	13
4.2. Energievoorziening, een fundament in onze huidige samenleving	15
4.3. Farmacie	16
4.4. Vers uit onze boerengrond	17
4.5. Gegarandeerde plaats in ons ruimtelijk lappendeken	18
4.6. <i>Human capital</i> : een strategische sector " <i>by design</i> "	19
Bibliografie	20
Afkortingenlijst	20

Voorwoord

De Commissie Economie is een onmiskenbaar deel in het geheel van het Congres van Jong N-VA. Economie is dan ook een aspect dat dagdagelijks invloed heeft op ons leven en tot in de diepste wortels van onze samenleving is doorgedrongen. De commissie Economie stond onder leiding van Brent Roelandt, aangevuld met ondervoorzitter Bavo Huyghe en Secretaris Joachim De Leenheer.

Er werd voor geopteerd om 4 interne werkgroepen op te starten. Deze werkgroepen werden begeleid door 4 afzonderlijke themavoorzitters. De werkgroepen rond arbeidsmarkt, ondernemerschap, fiscaliteit en strategische sectoren werden respectievelijk voorgezeten door Emma Debaere, Arne De Roeck en Sam Vandoorne. Deze themavoorzitters werden elk ondersteund door een groep van ongeveer 4 Jong N-VA leden. Deze groep van ongeveer 20 leden produceerde deze tekst.

Inleiding

COVID-19 schudde Vlaanderen wakker. Van tijdelijke werkloosheid tot het massale thuiswerken, onze economie werd geconfronteerd met een nieuwe realiteit. De gezondheids crisis maakte ook slachtoffers. Massale (tijdelijke) werkloosheid, de sluiting van de horeca, het stilleggen van de toeristische sector,... weinigen bleven gespaard. Dit alles doet ons nadenken over de, tot voor de pandemie gehanteerde, manier van werken. Het toont dat een veerkrachtige economie noodzakelijk is.

De commissie Economie werd belast met het ontwerpen van de statuten inzake ons Vlaams economisch landschap. De vier subthema's waarop deze statuten zich toespitsen zijn de arbeidsmarkt, het ondernemerschap, de fiscaliteit en onze strategische sectoren.

Met onze standpunten die hierna volgen, is het de bedoeling om een gezond economisch klimaat te kunnen waarborgen op zowel de korte als de lange termijn. Wij onderschrijven een goede mix van maatregelen voor zowel werkgever als werknemer die beiden de basis vormen van ons economisch stelsel.

Thema 1: Vlaamse Arbeidsmarkt

Het werkbeleid is de ruggengraat van een gezonde en welvarende economie. Daarnaast heeft het ook een directe impact op de instandhouding van het systeem van onze sociale zekerheid. Er moeten dus zoveel mogelijk jobs gecreëerd worden en inactieve burgers, die arbeidsgeschikt zijn, moeten aangemoedigd worden om deze openstaande vacatures in te vullen. In deze jobcreatie speelt de overheid een passieve rol.

Dit onderdeel telt **28 resoluties**.

1.1. Regionalisering

5.1. In afwachting van Vlaamse onafhankelijkheid vraagt Jong N-VA een volledige regionalisering van het arbeidsmarktbeleid en de sociale zekerheid.

1.2. Arbeid vanuit het oogpunt van de werknemer

5.2. Jong N-VA wil in eerste instantie af van de werkloosheidsval door werkloosheidsuitkeringen in de tijd te beperken. Jong N-VA stelt een uitdovingstermijn van maximum 2 jaar voor. Om een eerlijk systeem te creëren moet deze termijn afhangen van de gewerkte tijd voorafgaand aan het jobverlies.

5.3. Deze termijn moet gepaard gaan met het opdrijven van het bedrag van de werkloosheidsuitkering. Jong N-VA stelt voor om hierbij gebruik te maken van een degressief systeem. In dit systeem is de initiële uitkering hoog maar wordt deze doorheen de tijd geleidelijk aan lager tot hij na maximaal 2 jaar finaal uitdooft.

5.4. Jong N-VA is voorstander van de maatregel dat werkzoekenden die – ondanks actieve hulp – langdurig werkloos blijven, verplicht gemeenschapsdienst moeten uitvoeren.

5.4.bis Om de opvolging van sociale fraude te optimaliseren, pleiten we voor de centralisering van volgende federale overheidsdiensten: het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering (RIZIV), de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA), Het Federaal Agentschap voor de Kinderbijslag (FAMIFED), de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie (RJV), de federale Pensioendienst (FPD) en Febris. Bovendien zal de fusie van hun databanken de informatie-uitwisseling tussen bovenstaande instanties ten goede komen.

5.5. Jong N-VA wil dat niet-Belgen en niet EU-burgers enkel recht hebben op een werkloosheidsuitkering wanneer zij reeds 4 maand in ons land hebben gewerkt.

5.6. De activerende opzegvergoeding moet worden uitgebreid. Om de stap naar een nieuwe job aan te moedigen, moet het mogelijk worden om een deel (tot 1/2) van deze opzegvergoeding te gebruiken voor het ter beschikking stellen van beroepsopleidingen, outplacement, etc.

5.7. Ten slotte wil Jong N-VA af van het systeem waarin vakbonden instaan voor het uitbetalen van werkloosheidsuitkeringen. Deze taak moet exclusief toekomen aan de overheid.

5.8. Jong N-VA stelt voor dat mensen die ongewild werkloos worden zich 1 week na het jobverlies verplicht inschrijven bij de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) of Actiris.

5.9. Het lijkt Jong N-VA wenselijk dat lokale besturen volop samenwerkingsakkoorden aangaan met de VDAB of Actiris.

5.10. De VDAB en Actiris moeten de rol als loopbaanregisseur opnemen. Deze aanpak kan nuttig zijn voor de heractivering van oudere inactieven. Jong N-VA wil dat er wordt gefocust op wat mensen (nog) kunnen en hen indien nodig herscholen.

5.11. Digitalisering is geen trend, maar een feit. In Vlaanderen wordt reeds 14% van de jobs geautomatiseerd. Onze manier van aanpak om mensen te (her)activeren moet hier rekening mee houden. Inzetten op bij- en herscholen met een sterke focus op STEM en digitale vaardigheden is daarom cruciaal.

5.12. Om het hoofd te bieden aan het grote aantal oningevulde vacatures, kijken wij naar zowel de werkgevers als de werkzoekenden. Eerst en vooral moeten jongeren

correct geïnformeerd worden over de mogelijke jobkansen van de diverse studierichtingen.

5.13. Jong N-VA vindt dat jongeren die afstuderen of schoolverlatend zijn, zich vanaf dag 1 moeten inschrijven bij de VDAB of bij Actiris, indien ze nog geen job gevonden hebben. Jong N-VA blijft daarnaast voorstander van de beroepsinschakelingstijd van 1 jaar.

5.14. Jong N-VA blijft fervent voorstander van het systeem van warme overdracht.

5.15. De lasten op arbeid moeten verder worden verlaagd. Jong N-VA verzet zich dan ook uitdrukkelijk tegen maatregelen die de facto een verhoging van de lasten op arbeid inhouden

5.16. De keuze om te werken moet altijd aantrekkelijker zijn dan de keuze om niet te werken. De laagste lonen moeten daarom netto worden opgetrokken, en dit door middel van een hogere belastingvrije som. We zorgen ervoor dat het geen impact heeft op de loonkost van de werkgever.

5.17. Jong N-VA gelooft dat langer werken, moet lonen. Dit moet dan ook weerspiegeld worden in de hoogte van het pensioenbedrag.

5.18. Jong N-VA is voorstander van een duurzaam pensioensysteem waarbij de pensioenleeftijd gekoppeld wordt aan de levensverwachting.

1.3. Arbeid vanuit het oogpunt van de werkgever

5.19. De werkzaamheidsgraad in Vlaanderen moet tegen 2030 verhoogd worden tot 80% (Steunpunt Werk, 2019).

5.20. Om bedrijven zoveel mogelijk jobs te laten creëren moet er een lastenverlaging op arbeid komen voor de werkgever. Volgens Jong N-VA moet deze nog verder

omlaag. Daarnaast pleiten we voor nutskosten laag te houden, rechtvaardige fiscaliteit om investeringen uit het buitenland aan te trekken.

5.21. Om zoveel mogelijk mensen uit de werkloosheid te halen blijft Jong N-VA voorstander van subsidies en fiscale voordelen aan bedrijven om werknemers uit specifieke doelgroepen aan te werven en dit op een eenvoudige manier. De lijst van specifieke doelgroepen moet worden opgemaakt in samenspraak met de VDAB en Actiris. We vereenvoudigen de systemen opdat ze gebruiksvriendelijk zijn.

5.22. Om oudere werknemers voldoende kansen te bieden, wil Jong N-VA af van het zogenaamde 'senioriteitsprincipe'. Dit moet vervangen worden door een loonmodel waarin competenties, verantwoordelijkheden en prestaties centraal staan.

5.23. Om het zwaartepunt van sociale akkoorden te verleggen naar het sectorale, en bij voorkeur bedrijfsniveau, bepleiten wij een afschaffing van het intersectorale overleg.

5.24. Bedrijven moeten de mogelijkheid krijgen om af te wijken van sociale akkoorden aan de hand van een opt-out clausule.

5.25. Jong N-VA pleit voor een versnelde uitrol van de loopbaanrekening (of individuele rekening).

5.26. Binnen de arbeidsrelatie tussen werkgever en werknemer moet er ook meer vrijheid bestaan. Jong N-VA denkt hierbij onder andere aan jaarflexibiliteit.

5.27. Jong N-VA wil dat er meer wordt ingezet op arbeidsmobiliteit. Aan dit voorstel koppelen we wel dat er een volwaardig eenheidsstatuut komt voor bedienden, arbeiders en statutairen.

Thema 2: Ondernemerschap

Ons Vlaanderen kent een rijke geschiedenis van een vorm van ondernemerschap dichtbij huis en op kleinschalige basis, namelijk de 'kleine en middelgrote ondernemingen' of kortweg gezegd de KMO's.

In 2019 telde Vlaanderen maar liefst 727 212 kleine en middelgrote ondernemingen. Hiervan is één derde actief in de dienstensector (FOD Economie, 2021).

Het aanbieden van diensten is dan ook een grote troef van ons Vlaamse economische landschap, aangezien we niet veel meer andere grondstoffen bezitten dan onze kennis en onze vaardigheden.

Dit onderdeel telt **10 resoluties**.

2.1. Regionalisering

5.28. Vlaanderen moet haar KMO's beschermen en hen in een groeiend economisch klimaat laten opereren. Er zijn grote verschillen tussen de huidige gewesten op het vlak van het aantal KMO's en het beleid. Zo herbergt Vlaanderen heel wat meer KMO's dan het Waals Gewest of het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het is daarom noodzakelijk dat de bevoegdheidsverdeling inzake economie en werk verder regionaliseert.

2.2. Economisch klimaat verbeteren

5.29. Starters creëren nieuwe jobs en scheppen welvaart. Voor Jong N-VA is het dan ook cruciaal dat zij de nodige ondersteuning krijgen om zich als volwaardige ondernemers te ontplooiën.

5.30. Zelfstandigen lopen aanzienlijke risico's die eigen zijn aan het ondernemerschap. Het is dan ook niet meer dan logisch dat zij een sociale bescherming kunnen genieten die hiermee rekening houdt. Een verbetering van het sociaal statuut van zelfstandigen dringt zich daarom op.

5.31. Het statuut van student-ondernemer moet worden gepromoot om op die manier reeds op jonge leeftijd mensen aan te moedigen zich in de ondernemerswereld te gooien.

5.32. Dit pensioen, en de daaraan gekoppelde leeftijd, zal ook moeten worden beïnvloed door het type werk dat de zelfstandige verricht. De discussie over de 'lijst van zware beroepen' mag zich niet beperken tot personen die in loondienst werken, maar ook zelfstandigen moeten van dit statuut kunnen genieten.

5.33. Voor eventuele partners in de zaak moet er ook een volwaardig statuut voorzien worden. Dit heeft namelijk een invloed op de pensioenen van deze personen. Echtgenoten die mee in de zaak staan, moeten daarom beroep kunnen doen op het 'co-ondernemerscontract', ook in andere vennootschapsvormen dan een eenmanszaak.

5.34. Ondanks de taxshift van de Zweedse regering blijft België het land met de hoogste lasten op arbeid in de OESO. Jong N-VA is daarom voorstander van een nieuwe taxshift die de belasting op arbeid verschuift naar een belasting op consumptie of milieuvervuiling. De inkomsten worden volledig geïnvesteerd op lasten verlagingen.

5.35. Om alle mensen een kans te geven om aan de slag te gaan binnen onze KMO's moet er blijvend ingezet worden op zogenaamde 'sociale premies' waarbij bedrijven extra steun krijgen indien ze mensen met een langdurige ziekte, een beperking of achterstand inzetten in hun personeelsbestand.

5.36. Om de internationalisering van onze KMO's te bewerkstelligen moeten zij makkelijk toegang krijgen tot het Europese Octrooi ('Unified Patent Court'). Dit moet gebeuren door een Vlaamse dienst op te richten die zowel in het Engels als in het Nederlands kan werken.

5.37. Er moet eveneens worden voorzien in een administratieve vereenvoudiging van de gegevensverwerking voor het internationaliseren van KMO's en het internationaal handel drijven. Daarom pleiten we ervoor om over te schakelen van local GAAP naar IFRS, dit zowel voor KMO's als grote ondernemingen.

Thema 3: Fiscaliteit

De taks op beursverrichtingen, registratierechten, schenkbelastingen, erfbelasting, roerende en onroerende voorheffing zijn allemaal vermogenswinstbelastingen. Volgens cijfers van de OESO leveren belastingen op vermogen maar liefst 3,5% (OESO) van het BBP op. Dit komt overeen met meer dan 14 miljard euro op jaarbasis. Daarmee staan we binnen de OESO in de top 5 van landen waar vermogens het meeste bijdragen. De Gini-coëfficiënt van België bedraagt 0,632 (The Household Finance and Consumption Survey, 2017) en is daarmee een van de meest herverdelende landen van Europa.

België kent één van de hoogste belastingdrukken van Europa. De hoogste schijf kent een belastingdruk van 50%.

De huidige fiscale regels laten Vlamingen toe aan pensioensparen te doen. Het systeem is echter nodeloos complex en bevoordeelt enkel een selecte club van bestaande producten. In plaats van de pensioenspaarder te beschermen, lijken deze regels eerder het concurrentieel voordeel van bepaalde spelers te bestendigen.

Dit onderdeel telt **11 resoluties**.

5.38. Jong N-VA stelt voor om de personenbelasting op een efficiënte en eerlijke manier in te vullen. Door het aantal aftrekposten tot het minimum te verlagen (<100) wordt het gemakkelijker om zowel belastingen te betalen als te innen en wordt belastingontduiking bemoeilijkt.

5.39. Jong N-VA stelt voor om de verlaging van de aftrekposten te laten gebeuren door het onbelaste deel van de personenbelasting op te trekken.

5.40. De Belgische personenbelasting dient dus op een zodanige manier heringericht te worden dat het burgers aanzet tot werken, ondernemen en vermogen op te bouwen voor hun pensioen.

5.41. De 'vercheque-ing' van de werknemersverloning is te ver doorgeslagen zonder dat dit enig nut biedt voor de werknemer an sich. Het systeem van echocheques, maaltijdcheques, cultuur- en sportcheques en de fiscaal aftrekbare dienstencheques moet daarom verdwijnen, zodat het uitgangspunt een verloning in geld blijft.

5.42. Verschillende gunsttarieven, zoals voor topvoetballers, moeten onder de loep genomen worden en aangepast waar nodig. Op dit moment wordt de RSZ-bijdrage van professionele sporters, dus ook topvoetballers, berekend aan de hand van een fictief loon. Dat loon bedraagt ongeveer 2352,21 euro per jaar (Securex, 2019). Ongeacht de

grote van het inkomen gaat er iedere maand 900 euro naar de sociale zekerheid. Dit is niet langer te rechtvaardiger en moet afgeschaft worden. Ook professionele sporters dienen sociale zekerheidsbijdrage te betalen naar gelang hun loon.

5.43. De aftrek voor vakbondsbijdragen is niet meer van deze tijd en discriminerend tegen andere groeperingen waarvan het lidmaatschap niet fiscaal aangemoedigd wordt. De fiscale aftrekbaarheid van vakbondsbijdragen moet dan ook worden afgeschaft.

5.44. Jong N-VA stelt als voorwaarde voor de belastingvoordelige status van pensioensparen onder de derde pensioenpijler dat het vermogen en de verworven winsten pas vanaf de leeftijd van 65 vrijgegeven worden.

5.45. Pensioensparen onder de derde pijler dient niet aan vormvereisten onderworpen te zijn. Cash, onroerende goederen, obligaties, (beurs)genoteerde aandelen, spaar- en levensverzekeringen, fondsen, etc., komen allemaal in aanmerking.

5.46. De 'singlestoets' dient ingang te vinden in de personenbelastingen, die zodanig geherstructureerd moeten worden dat alleenstaanden niet proportioneel meer belasting betalen onder het stelsel dan samenwonenden.

5.47. Forfaitaire belasting aftrekken, zoals kinderen ten laste, worden bij koppels a rato van hun bijdrage tot het totale gezinsinkomen in mindering gebracht. De huwelijksquotiënt, die de globale belastingdruk van samenwonenden of wettelijk gehuwden verlaagt, dient vervangen te worden door een werkbonus, die de globale belastingdruk op werkenden naar omlaag haalt.

5.48. Jong N-VA is tegen een vermogenswinstbelasting.

Thema 4: Strategische sectoren

De globalisering heeft ons op vele domeinen afhankelijk gemaakt van andere landen binnen en buiten Europa. Het coronavirus heeft ons allen hierop gewezen, denk maar aan bijvoorbeeld de plundering van de markt met betrekking tot de mondkmaskers. De pandemie dwingt ons om een evenwicht te vinden tussen enerzijds vrijhandel en anderzijds internationale economische onafhankelijkheid.

Vlaanderen blijft evenwel een open en exportgerichte economie en heeft haar welvaart te danken aan de internationale handel.

Dit voorstel telt **47 resoluties**.

5.49. Jong N-VA pleit ervoor een buffer te voorzien voor onze strategische sectoren. Zo kunnen we inspelen op een verstoring van de internationale markten zoals in momenten van financiële crisis, gezondheids crisis of milieurampen.

5.50. Daarnaast moeten we inzetten op soevereiniteitsbehoud door te waken over internationale en politiek-strategisch gerichte participaties in Vlaamse strategische sectoren.

4.1. Strategische sectoren "*by nature*", een update

5.51. Vlaanderen behoort tot de meest bespoorde regio's in de wereld. Hierop moet ingezet worden.

Het spoor moet niet alleen een waardig alternatief zijn voor personenvervoer, maar moet ook een belangrijke rol spelen als alternatief voor wegtransport.

5.52. Onrendabele spoorlijnen moeten volgens Jong N-VA gesloten worden en vervangen worden door alternatieven. Hierbij kan gekozen worden voor busverbindingen en meer vervoer op maat.

5.53. Alle treinlijnen door de befaamde trechter van Brussel-Centraal jagen, maakt het openbaar vervoer al even onbetrouwbaar als de files. Een herindeling van de lijnen naar

Vlaamse noden en een knip van de 'nationale' treinlijnen dringen zich op om tot een efficiënte en tijdige dienstverlening te komen.

5.54. Jong N-VA staat, naast een liberalisering van het goederenvervoer, ook achter een verdere liberalisering van het personenvervoer.

5.55. De infrastructuur voor spoorlijnen moet wel in handen van de overheid blijven.

5.56. Havens moeten optimaal ontsloten worden via het spoor. Op die manier kan het spoor complementaire rol spelen ten opzichte van het wegverkeer. Er is met andere woorden nood aan extra investeringsbudget in zogenaamde 'havensporen'.

5.57. Omwille van de Vlaamse exportgerichte economie zijn de havens van groot strategisch belang. Vandaar is het noodzakelijk dat de verschillende havens op Vlaams grondgebied intensief samenwerken om een hoge efficiëntie en veiligheidsstandaard te handhaven.

5.58. Er moeten maatregelen getroffen worden om te voorkomen dat buitenlandse (al dan niet overheids-)bedrijven grote participaties verwerven in onze havens.

5.59. De internationale luchthavens op Vlaams grondgebied (Oostende, Antwerpen en Zaventem) moeten een rol spelen als gedecentraliseerde hubs voor cargo en langeafstandsvluchten evenals business-gerelateerde vluchten naar onze omliggende landen.

5.60. Vlaanderen behoudt haar strategische participaties aan in de Vlaamse luchthavens voor zover deze economisch levensvatbaar zijn.

5.61. Door de digitale revolutie zijn digitale netwerken van groot strategisch belang. Veel aspecten van het dagelijkse leven en bedrijfsleven zijn hierop geënt en hiervan afhankelijk.

Bij de initiatie en uitrol van nieuwe netwerken moet er streng toegezien worden op overheersende buitenlandse inmenging.

5.62. De overheid moet participatie gebonden investeringen doen in de uitrol van het 5G-netwerk in Vlaanderen, zodoende onze competitiviteit te versterken.

5.63. Er wordt streng toegezien op overnames binnen de telecom sector, zodoende de concurrentie op de markt niet te ontwrichten.

Hiervoor kan het noodzakelijk zijn om een aanmeldings- en goedkeuringsprocedure te introduceren, met een hierop volgende screening en inwinning van adviezen.

4.2. Energievoorziening, een fundament in onze huidige samenleving

In 2019 was kernenergie goed voor bijna 50% van de Belgische energievoorziening. Het staat als een paal boven water dat kernenergie een van de voornaamste energiebronnen is binnen onze energiemix. Een revolutionaire omvorming van deze energiemix valt dan ook niet in te passen in een verantwoord energiebeleid, die de bevoorradingszekerheid verzekert en de energieprijzen aanvaardbaar houdt.

5.64. De overheid moet inzetten op een gezonde energiemix zowel voor de Vlaming als voor het klimaat. Jong N-VA kant zich daarom tegen een korte termijn omschakeling naar gascentrales die niemand ten goede zou komen.

5.65. Zodoende de doelstellingen inzake klimaat, de energieprijzen en de capaciteit te garanderen moeten de nodige korte termijn ingrepen gerealiseerd worden om de meest recente kerncentrales voor een langere termijn open te houden.

5.66. Met het oog op toekomstige nationale energiebevoorrading dient verder geïnvesteerd te worden in nieuwe pistes voor de opwekking van kernenergie. Eventueel in samenwerking met andere Benelux-landen.

Jong N-VA pleit voor het behoud van kernenergie in de nationale energiemix.

5.67. Daarnaast moet er verder geïnvesteerd worden in onderzoek naar technieken voor het opbergen en verwerken van radioactief afval.

De noodzakelijke fondsen voor de ontmanteling en opruiming van de bestaande kerncentrales, die de exploitant verschuldigd is, moeten gevrijwaard worden.

5.68. Er wordt verder ingezet op de productie van windenergie in windmolenparken op de Noordzee en op niet-landschap-verstorende locaties aan land.

5.69. Het opbergen van zonne-energie via waterstoftechnieken wordt aangemoedigd en verder onderzocht.

5.70. Er wordt ingezet op rendabele toepassingen van waterstof. Daarbij kan onder meer gedacht worden aan het inzetten van waterstoffreinen op de treinlijnen die nog niet van een bovenleiding werden voorzien.

5.71. Stimulansen voor wegtransport op waterstof moeten onderzocht worden.

5.72. De huidige elektriciteitsnetten zijn niet aangepast aan evoluties en beschikken over onvoldoende capaciteit.

Jong N-VA pleit daarom voor stevige investeringen in energienetwerken om de energietransitie en verdere digitalisering niet in de weg te staan, en dit voornamelijk in verstedelijkte gebieden.

5.73. De oplaadcapaciteit voor wagens met supersnelle laadpalen moet drastisch uitgebreid worden in steden, op bedrijventerreinen en langs autosnelwegen.

5.74. Om het opladen van wagens mogelijk te maken is een uitbreiding van de capaciteit van het elektriciteitsnet eveneens cruciaal.

4.3. Farmacie

5.75. Het is eveneens gebleken dat in geval van crisis overheden er niet voor terugdeinzen om hun lokale productie af te sluiten voor handel om eerst in de eigen noden te voorzien.

Er moet daarom op Europees niveau een inspanning geleverd worden om opnieuw grondstofproductie op het Europese continent te voorzien.

5.76. Op korte termijn moet onderzocht worden welke hoeveelheid aan reserves aangehouden moet worden om bevoorradingsproblemen op te vangen.

5.77. Farmaceutische productie- of distributiebedrijven moeten verplicht worden om een minimale voorraad aan te houden (private voorraad). Deze minimale voorraad moet aangevuld worden met een strategische voorraad, die door de overheid wordt aangehouden.

5.78. Een rechtvaardige en economisch haalbare verdeelsleutel moet vastgesteld worden tussen de private en publieke voorraad. De private voorraad moet minstens in staat zijn om de verwachte bevoorradingsproblemen op te vangen.

5.79. De bestaande subsidies voor de farma-industrie worden afhankelijk gesteld van de naleving van de aanleg van deze strategische voorraden.

4.4. Vers uit onze boerengrond

5.80. De Belgische en Vlaamse belastingbetalers dragen beduidend meer bij aan het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid dan dat onze boeren aan steun ontvangen. Het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid is niet op maat van de Vlaamse familielandbouw en dient vooral de grootschalige agro-industrie in het buitenland. Jong N-VA pleit er daarom voor om het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid terug naar lidstatelijk niveau te brengen. Op die manier kan Vlaanderen een eigen landbouwbeleid voeren dat is afgestemd op de lokale noden.

5.81. In Vlaanderen worden er traditioneel meer landbouwproducten geproduceerd dan hetgeen strikt noodzakelijk is voor de bevoorrading van onze bevolking. Daarom is het voor Jong N-VA van essentieel belang is dat er ingezet wordt op de export van onze landbouwproducten.

5.82. Het departement 'Internationaal Vlaanderen' moet verder op zoek gaan naar buitenlandse afzetmarkten voor Vlaamse landbouwproducten die een hoge toegevoegde waarde kunnen bieden.

5.83. Naast de duurzaamheidslabels die kaderen in de "*farm to fork*"-strategie van de Europese Commissie, is het wenselijk om ook financiële incentives uit te werken om lokale consumptie aan te moedigen. Hierbij wordt rekening gehouden met het vrij verkeer van goederen binnen de Europese markt.

4.5. Gegarandeerde plaats in ons ruimtelijk lappendeken

5.84. Jong N-VA is voorstander van precisie-irrigatie. Om watervoorziening voor de toekomst te garanderen moeten er maatregelen getroffen worden ter stimulering van zuinig watergebruik, zowel voor huishoudens en bedrijven, als voor de landbouwbedrijven zelf. Door middel van precisie-irrigatie kan enorm veel water bespaard worden.

5.85. We pleiten voor een financiële afstraffing van particulieren en bedrijven die in periodes van droogte een buitensporig waterverbruik hebben.

5.86. Jong N-VA pleit voor de invoering van algemene verhardingsmaxima, zodoende de verharding in heel Vlaanderen terug te dringen.

5.87. Het esthetisch waardevolle karakter van onze open ruimte moet zo veel als mogelijk gevrijwaard worden. Nieuwe grootschalige serre- en veeteeltprojecten moeten in dit licht beoordeeld worden.

5.88. We vragen streng toezicht op de inname van landbouwgronden, zodat deze niet worden gebruikt voor niet-landbouw gerelateerde doeleinden.

5.89. Overnames met lijfrente voor de gepensioneerde landbouwers moeten worden vereenvoudigd.

5.90. Biotechnologie moet een middel zijn om gewassen minder vatbaar te maken voor droogte of insecten. Dergelijke innovatie kan het gebruik van pesticiden reduceren en de opbrengst van een oogst optimaliseren. Vandaar dat sterke impulsen voor landbouwers hieromtrent van belang zijn.

5.91. Er wordt een ethisch kader uitgewerkt voor de toepassing van genetisch gemanipuleerde organismen van niet-plantaardige oorsprong.

4.6. *Human capital*: een strategische sector “*by design*”

De Vlaamse economie is een kenniseconomie. De kennis en creativiteit van onze burgers is het fundament van onze welvaart.

5.92. In de “*war for talent*” moeten we kijken naar ieders allround profiel. Werkgevers moeten gestimuleerd worden om werknemers de mogelijkheid te geven om bij te leren “*on the job*”, zodat ook studenten die net van de schoolbanken komen een kans krijgen op de markt.

Jong N-VA is voorstander van praktijkgerichte stages op het einde van een opleiding met hierop volgend een job-opportuniteit.

5.93. Om het tij te keren is het cruciaal dat er in de eerste plaats meer aandacht wordt besteed aan de kennis van het Nederlands. Verplichte bijkomende uren Nederlands voor leerlingen met een taalachterstand zullen hiervoor noodzakelijk zijn.

5.94. De focus op digitale “geletterdheid” is noodzakelijk. Het aanleren van digitale skills moet daarom horizontaal geïntegreerd worden in iedere opleiding.

5.95. De STEM-opleidingen moeten volgens Jong N-VA extra opgewaardeerd worden.

Bibliografie

Europese Centrale Bank. (2020). *The Household Finance and Consumption Survey*. Geraadpleegd op 6 januari 2021 via https://www.ecb.europa.eu/home/pdf/research/hfcn/HFCS_Statistical_Tables_Wave_2017.pdf?906e702b7b7dd3eb0f28ab558247efc5&fbclid=IwAR2osksBjtcAXuX3G4yJ_h6eGZ6c9Kp38b2F8wYHKuRelDqUTP1rK_7bKoI

Knack. (07/10/2020). *Factcheck: Ja, België is volgens de statistieken het West-Europese land met de minste vermogensongelijkheid*. Geraadpleegd op 3 januari 2021 via https://www.knack.be/nieuws/factcheck/factcheck-ja-belgie-is-volgens-de-statistieken-het-west-europese-land-met-de-minste-vermogensongelijkheid/article-longread-1648719.html?fbclid=IwAR0jIRPC_AWDUnyDqvZSfPCFyXzdHMngHkCPSF_VDc8KnDQ3WZu_FkvhFbU#:~:text=Die%20kent%20een%20gini%2Dco%C3%ABffici%C3%ABnt

Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD). (2020). *Revenue Statistics 2020*. Geraadpleegd op 15 februari 2021 via https://www.oecd-ilibrary.org/sites/8625f8e5-en/1/2/2/index.html?itemId=%2Fcontent%2Fpublication%2F8625f8e5-en&csp=10eecbf76519867b3d14d98d90e8aff0&itemIGO=oecd&itemContentType=book&fbclid=IwAR1HkyZpWsBbLwT7b_7qhgJKO-tCm1N2wW5HZtSDJUAbAyQSR1IzH1IF1k7A#snotes-d7e731

Steunpunt Werk. (2019). *Naar een Vlaamse werkzaamheidsgraad van 80% in 2030: subdoelen naar geslacht, leeftijd, onderwijsniveau en geboorteland*. Vermeld in 'Over.Werk.' Acco: Leuven.

Afkortingenlijst

Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding	VDAB
Kleine en Middelgrote Ondernemingen	KMO's
Generally Accepted Accounting Principles	GAAP
International Financial Reporting Standards	IFRS
Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling	OESO
Persoonlijke Pensioenpot	PPP
Wetenschappen, Technologie, Ingenieurswetenschappen en Wiskunde	STEM